

Щоб довкілля було здоровим

Для поліпшення екологічної ситуації на Сарненщині проводиться значна робота, однак ще треба докласти багато зусиль, щоб вберегти довкілля від негативних впливів, наростити і примножити його багатства. Отож пропоную своє бачення нинішнього стану навколишнього природного середовища в районі та шляхів вирішення проблем, пов'язаних з цим.

ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Відверто кажучи, нині ніхто з голів сільських, селищних і міської рад не може стверджувати, що в нього розроблена конкретна й ефективна програма поводження з відходами, відпрацьована схема санітарного очищення від них населених пунктів, організовано збирання та вивезення побутових відходів, налагоджено облік, проводиться їх збір як вторинної сировини. Сміттям захаращені парки та сквери, кладовища, лісові масиви, прибережні та пришляхові смуги. Дійшло навіть до того, що жителі Любикович, Стрільська, Люхчі, Кричильська, Короста побутові відходи звальюють ...у річки Случ і Горинь.

Вважаю, що невиправдано, коли місцеві ради на ліквідацію стихійних сміттєзвалищ використовують бюджетні кошти, зокрема з фонду охорони навколишнього середовища, а не надходження від зборів за послуги населенню з їх вивезення та складування. На рівні місцевих органів самоврядування ще не ведуть належної боротьби з тими, хто забруднює довкілля. Так, аналіз роботи адміністративних комісій рад базового рівня за минулий рік свідчить, що з питань порушень благоустрою населених пунктів вони розглянули незначну кількість справ і на порушників наклали мінімальні штрафи. Зрозуміло, що за таких підходів не добропорядні громадяни й надалі викидатимуть сміття туди, куди їм заманеться. Тому місцевим радам необхідно провести паспортизацію місць видалення відходів (сміттєзвалищ); укласти угоди з підприємствами, установами, організаціями, приватними підприємцями незалежно від форм власності на їх розміщення та вимагати оплати за це, кошти ж використовувати на облаштування й утримання звалищ; розробити конкретні й ефективні програми поводження з відходами, відпрацювати схеми санітарного очищення від них населених пунктів, організувати збирання та вивезення побутових відходів, налагодити облік, проводити їх збір як вторинної сировини.

ЛІСОВИЙ ФОНД І ЙОГО ПРОБЛЕМИ

Як свідчать факти, нині значна частина лісового фонду зріджена, його структура з року в рік погіршується, немало площ захаращені, уражуються шкідниками та хворобами. Непоправних матеріальних втрат лісовим багатствам завдають крадії. Їх таємні браконьєрські вирубки призводять ще й до погіршення природного балансу в зелених масивах.

З метою поліпшення екологічної ситуації в лісах спеціалісти лісового господарства пропонують вжити ряд ефективних заходів. Зокрема слід уточнити наявність у них сільгоспугідь (ріллі, сіножатей і пасовищ), інших нелісових земель і за необхідності перевести їх в інші категорії. Спільно із

землевпорядною службою уточнити розподіл земельних ділянок лісового фонду та привести їх використання у відповідність з чинним законодавством, гарантувати місцевим радам повернення коштів, одержаних за спеціальне використання лісових ресурсів (заготівлю ягід, грибів, суцільні рубки деревини) та за завдані лісовому господарству збитки, для організації його ведення. У випадку виявлення порушень природоохоронного законодавства забороняти підприємницьку діяльність на приватних пилорамах і стимулювати на місцях переробку тонкомірної та низько товарної деревини, одержаної від рубок догляду.

ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Нині в районі нараховується 51 суб'єкт виробничої, підприємницької та іншої діяльності, який має стаціонарні джерела забруднення атмосферного повітря та перебуває на обліку в державному управлінні охорони навколишнього природного середовища в Рівненській області. Переведення основних забруднювачів атмосфери: ВАТ «Сарненський маслоробний комбінат», ТОВ «Сарним'ясопром», ВАТ «СЗМТК», КП «Сарникомуненергія», Катеринівської виправної колонії № 46 та інших підприємств - на спалювання в котельнях природного газу зменшило в районі викиди в атмосферу у 2006 році до 697 тонн у рік або 7,1 кг на одного жителя. Відповідно у 2001 році було 960 тонн, або 9,8 кг на одного жителя району. Тому викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря наразі не є суттєвою проблемою. І це питання потребує лише повсякденного контролю за регламентними показниками викидів і недопущенням аварійних ситуацій.

ОХОРОНА ВОДНИХ РЕСУРСІВ

Після проведення комплексу робіт з ремонту очисних споруд КП «Екосервіс» у районі значно поліпшилась ситуація з очищення стічних вод. Відтак зменшилося забруднення річки Случ. Разом з тим тут здійснено лише першу чергу їх ремонту, а для завершення другої необхідні кошти. З метою недопущення нерегламентованих скидів стічних вод з очисних споруд дослідної станції, Степанської та Клесівської селищних рад, по вул. Котовського в м. Сарни на цих об'єктах необхідно провести комплекс організаційних і будівельних робіт. Нині певна робота щодо недопущення нерегламентованих скидів у р. Случ здійснена на очисних спорудах ВК- 46 і по вул. Котовського в м. Сарни, на що з обласного природоохоронного фонду виділили відповідно 40 і 75 тис. грн. У період з 2000 по 2006 рік у Сарненському районі з державного й обласного природоохоронних фондів профінансовано заходів на загальну суму 1016708 грн. Викликає тривогу те, що вода шахтних колодязів у райцентрі й інших населених пунктах у багатьох випадках не відповідає вимогам Держстандарту й може призвести до отруєнь та інфекційних захворювань. Адже при облаштуванні колодязів не дотримують необхідних правил для цих споруд.

КОРИСНІ КОПАЛИНИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Нині в районі є підприємства та підприємці, які у своїй виробничій діяльності використовують корисні копалини місцевого значення (пісок й ін.). На жаль, і тут не все гаразд, Недосконала, на мою думку, законодавча

база щодо добування корисних копалин місцевого значення не дає можливе лі в правовому полі проводити підприємницьку та виробничу діяльність. Так, на сьогодні всі будівельні підприємства та підприємці, які займаються будівництвом і виготовленням будматеріалів, зокрема будівельних блоків тощо, є самовільними надрокористувачами. Крім цього, відсутність можливості законно добувати корисні копалини юридичним і фізичним особам не дозволяє стягувати в бюджет платежі за їх добування.

Необхідно місцевим радам визначитись із місцями розробки корисних копалин місцевого значення, суб'єктами розробки, що дасть можливість запобігти самовільному використанню надр і стягнути до бюджету відповідні кошти.

У цьому матеріалі констатував лише основні складові стану навколишнього середовища в районі, вказав на недоліки й проблеми в його охороні, можливі шляхи їх усунення та вирішення. Щоб довкілля було здоровим, приносило радість людям і дарувало свої природні багатства, треба всією громадою дбати про його благополуччя, берегти для себе та плекати для інших поколінь.

Петро Фесянов